

Ohje vuosien 2027–2030 taloussuunnitelman ja vuoden 2027 talousarvion laatimiseksi

Suunnittelujärjestelmän kokonaisuus

Strategia

Hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia on hyväksytty aluevaltuustossa 11.12.2025. Taloussuunnitelma valmistellaan strategian pohjalta päivitystyö huomioiden.

Taloussuunnitelma ja talousarvio

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kokonaisrahoitus vuodelle 2027 on valtiovarainministeriön huhtikuun laskelmien mukaan 892,9 Me. Rahoituslaskelmia päivitetään vuoden 2026 aikana ja lopulliset laskelmat vuodelle 2027 julkaistaan syksyllä 2026. Laskelmien päivittyminen huomioidaan talousarviovalmistelussa.

Taloussuunnitelma laaditaan aluevaltuuston sitovuustasolla neljälle seuraavalle suunnitteluvuodelle eli vuosille 2027–2030. Talousarvio laaditaan suunnittelukauden ensimmäiselle vuodelle eli vuodelle 2027. Aluevaltuuston päätettäväksi esitetään taloussuunnitelma.

Erillinen hyvinvointialuelainsäädännön edellyttämä Investointisuunnitelma laaditaan valtion antaman ohjeistuksen mukaan vuosille 2028–2031. Taloussuunnitelman yhteydessä päätetään taloussuunnitelmavuosien mukaisista investoinneista. Taloussuunnitelmassa esitettävät investoinnit ovat investointisuunnitelman mukaiset.

Käyttösuunnitelma

Aluehallitus päättää talousarviota operatiivisemmän ohjaustason käyttösuunnitelmasta vuodelle 2027 taloussuunnitelman hyväksymisen jälkeen, viimeistään helmikuussa 2027.

Taloussuunnitelman 2027–2030 ja talousarvion 2027 laatiminen

Käyttötalousosa

Hyvinvointialueen kehys on jaettu kolmeen kokonaisuuteen: oma palvelutuotanto, erikoissairaanhoido ja pelastustoimi. Oma palvelutuotanto koostuu 1) hyvinvointialueen johdosta sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuudesta, 2) ikääntyneiden ja vammaisten palvelualueesta, 3) asiakasohjauksen, integraatio- sekä lasten ja aikuisten sosiaalipalvelujen palvelualueesta ja 4) terveystalouden ja sairaanhoidon palvelualueesta. Erikoissairaanhoido sisältää pääasiassa HUSilta, mutta myös muualta ostettavat erikoissairaanhoidon palvelut. Pelastustoimen osuus kattaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa yhteistyösopimuksella toteutettavan pelastustoimen palvelun.

HUSin yhtymäkokous päättää kehuksesta 17.6.2026. HUSin hallituksen esitys yhtymäkokoukselle on, että talousarviovalmistelua jatketaan 2492,6 Me:n kehysten pohjalta. Uudenmaan hyvinvointialueiden laskelmassa HUSin kehukseksi vuodelle 2027 on päädytty 2476,1 Me:on, joka olisi 32,43 % Uudenmaan hyvinvointialueiden rahoituksesta ilman jälkikäteistarkastuksen osuutta ja 31,4 % kokonaisrahoituksesta sisältäen jälkikäteistarkastuksen osuuden. Alueiden laskelma päättyy noin 16,4 Me HUS-yhtymän laskelmaa pienempään lopputulokseen.

Hyvinvointialuekohtaista jakoa ei ole vielä käytettävissä ja esitys yhtymäkokoukselle on, että aluekohtaisen jaon pohjana käytetään vuoden 2026 tammi-kesäkuun toteutumätietojen pohjalta laadittua vuosiennustetta. Koska vielä ei ole käytössä tarkkoja hyvinvointialuekohtaisia tietoja, on Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kehuksessa erikoissairaanhoidon kasvuksi arvioitu 2 % suhteessa vuoden 2026 talousarvioon. Mikäli HUS-yhtymäkokouksen päättämä erikoissairaanhoidon vuoden 2027 kehys tulee olemaan suurempi kuin hyvinvointialueen kehuksessa on arvioitu, kasvaa suunnitelmakauden säästötavoitteiden määrä, jotta syntyneet alijäämät saadaan katettua vuoden 2029 loppuun mennessä.

Kehuksessa annetaan palvelualueille ja strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuudelle ohjeellinen kehys viranhaltijavalmistelun pohjaksi, vaikka pääpaino on aluevaltuuston sitovuustason mukainen oma palvelutuotanto, erikoissairaanhoido ja pelastustoimi. Oman palvelutuotannon kehuksessa on huomioitu aluehallituksen 19.5.2026 § 75 päivittämän tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaiset säästötoimenpiteet vuosille 2027–2029. Kaikkia tuottavuusohjelman toimenpiteitä ei ole kohdennettu vielä

palvelualueille, vaan ne näkyvät kehyksessä omalla rivillään. Kohdentaminen tehdään valmistelun edetessä, kun laskelmat säästöjen kohdentumisesta tarkentuvat.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan hyvinvointialueen on katettava kertyneet alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä. Parhaillaan on menossa esitys lainsäädännön muuttamiseksi siten, että hyvinvointialueilla on mahdollisuus hakea pidennystä alijäämien kattamisaikaan enintään vuoteen 2029 saakka. Aluevaltuusto päätti 28.5.2026 § 25, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialue hakee lisäaikaa alijäämien kattamiseen.

Palvelualueiden talousarvioesityksiä käydään läpi syyskuun talousarvioneuvotteluissa ja johtoryhmän talousarvioseminaarissa. Samassa yhteydessä huomioidaan myös mahdolliset työnjaolliset muutokset palvelualueiden välillä.

Henkilöstömenot

Vuoden 2027 talousarvion pohjana on toukokuun 2026 palkat. Taloussuunnittelujärjestelmässä toukokuun 2026 palkkoja korotetaan 5,08 %, jolloin henkilöstökuluihin tulee huomioiduksi paitsi vuonna 2026 tulevat sopimuskorotukset myös vuoden 2027 korotukset. Henkilöstömenojen sopimuskorotukset on katettava oman palvelutuotannon kehyksestä eikä niihin varata keskitetysti määrärahoja hyvinvointialuetasolla.

Palkoista laskettavat sivukuluprosentit vuoden 2027 talousarviossa ovat:

KuEL-maksu, palkkaperusteinen	17,84 %
Sairausvakuutusmaksu	1,84 %
Työttömyysvakuutusmaksu	1,23 %
Tapaturmavakuutusmaksu	0,13 %
Muut sosiaalivakuutusmaksut	0,03 %
Yhteensä	21,07 %

Sivukuluprosentit arvioidaan tarvittaessa uudelleen syksyllä 2026.

Työyksiköiden on varattava käyttösuunnitelmiinsa tyhy-rahaa 20 euroa/työntekijä. Tyhy-varaus sisältyy annettuun kehykseen. Henkilöstöpalvelut ohjeistaa erikseen tyhy-rahaman käytöstä.

Henkilöstöpalvelut varaavat työterveyshuoltoon liittyvän määrärahan koko hyvinvointialueen osalta.

Taloussuunnitelman tasapaino

Taloussuunnitelman kehys on laadittu siten, että talous on tasapainotettu vuoden 2029 loppuun mennessä. Tämä edellyttää huhtikuussa 2026 hyväksytyn tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman 81 Me:n säästötavoitteen saavuttamista. Valtionrahoitus perustuu huhtikuussa 2026 julkaistuu rahoituksen painelaskelmaan. Mikäli valtionrahoitus toteutuu painelaskelmassa esitettyä pienempänä, se edellyttää uusia säästötoimenpiteitä.

Taloussuunnitelman 2027–2030 kokoaminen

Taluspäälliköt koordinoivat oman palvelualueensa talousarvion valmistelua ja syöttävät taloudelliset tavoitteet talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmään 11.9.2026 mennessä. Palvelualueiden talousarvioneuvottelut käydään syyskuun puolivälin jälkeen.

Palvelualueen talousarvioesitys koostuu palvelujohtajan katsauksesta sekä taloudellisista tavoitteista. Toiminnalliset tavoitteet esitetään yhtenä kokonaisuutena hyvinvointialuetasolla.

Palvelujohtajan katsauksessa esitettävät asiat ovat:

- toimintaympäristön muutokset 2027–2030
- keskeiset muutokset toiminnassa 2027
- keskeiset muutokset taloudessa 2027
- keskeiset muutokset henkilöstössä 2027
- riskien arviointi

Aikataulu

16.6. Aluehallitus, kehys ja talousarvion laadintaohje

kesä-elokuu, talousarvion laadintaa palvelualueilla, taloudelliset tavoitteet järjestelmässä 11.9. mennessä

vko 38 Palvelualueiden talousarvioneuvottelut

syyskuu Johtoryhmän kehittämisaamupäivä, talousarvioseminaari

30.9. Konsernijaosto, talousarviolaadinnan tilanne, jaosto pyytää lausunnot lautakunnilta sekä vaikuttamistoimielimiltä, alustavat toiminnalliset tavoitteet, valtiolle toimitettava investointisuunnitelma 2028–2031

6.10. Aluehallitus, talousarviolaadinnan tilanne, alustavat toiminnalliset tavoitteet, valtiolle toimitettava investointisuunnitelma 2028–2031

20.–21.10. Aluehallituksen seminaari, talousarviolaadinnan tilanne

28.10. Konsernijaosto, talousarviolaadinnan tilanne

marraskuun alku

Aluevaltuuston iltakoulu, alustava hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys: sekä taloudelliset että toiminnalliset tavoitteet

marraskuun puoliväli

Aluehallituksen ja valtuustoryhmien puheenjohtajien iltakoulu, hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitysluonnos

25.11. Konsernijaosto, hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys, valtiolle toimitettava investointisuunnitelma 2028–2031

1.12. Aluehallitus, hallituksen talousarvioesitys valtuustolle, valtiolle toimitettava investointisuunnitelma 2028–2031

10.12. Aluevaltuusto, talousarvion hyväksyminen, valtiolle toimitettava investointisuunnitelma 2028–2031

1–2/2027 Aluehallitus, käyttösuunnitelmat, talousarvion täytäntöönpano-ohje